

● SEJE SKUPŠČIN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Skupni imenovalec: nesklepčnost zborov uporabnikov

Namesto običajnega uvoda tole: ob koncu seje skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje — bila je 25. junija — sva se pri izhodu iz skupščinske dvorane srečali z znanko, ki dela v gospodarski delovni organizaciji. Tokrat so jo prvič kot delegatko poslali na skupščino siva za zaposlovanje. »Kaj boste novinarji zapisali o tej seji,« je vprašala. ko je pogovor nanesel tudi na dogajanje še pred nekaj minutami. In našla je: seja je bila nesklepčna, delegati so očitno kazali svoje nezanimanje, tudi tako, da so kljub opozorilom predčasno zapuščali skupščinske klopi. Zdelo se ji je, da je bila skupščina sklicana zgolj zaradi formalne potrditve sicer že odločenih stvari.

Res, kaj neki je mogoče zapisati o taki seji, pa tudi o drugih, njej podobnih, ki smo se jih udeležili? Že na prvi pogled je bila opazna skupna značilnost sej treh skupščin, na katerih smo bili navzoči — na seji skupnosti za zaposlovanje, zdravstvene skupnosti in skupnosti socialnega skrbstva — to je nesklepčnost zborov uporabnikov, a tudi izvajalci se niso mogli pohvaliti z množičnostjo. Na vseh treh skupščinah so sklenili, da bodo seje kljub temu imele, s soglasje manjkajočih delegatov pa bodo naknadno iskali. Najbrž bi ne zadel pravega vzroka, če bi rekli,

da je nezanimanje delegatov za seje skupščin izhajalo iz neaktualnega dnevnega reda. Prav obratno; govorilo se je predvsem o delu v letošnjem in v prihodnjih letih.

Še vedno zaposlujejo preveč ne kvalificiranih delavcev

Na seji skupščine za zaposlovanje so obravnavali analizo uresničevanja plana zaposlovanja v lanskem letu, načrt za letošnje leto, osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih plana skupnosti za zaposlovanje ljub-

ljanskih občin za obdobje 1986 do 1990 in rebalans finančnega načrta za to leto. Obširnejši uvodov k posameznim točkam dnevnega reda ni bilo, saj je predsednik skupščine Janez Kržmanc, ki je sejo tudi vodil, pravilno sklepal, da bi delegati gradivo morali poznati. Če so ga tudi res, ni mogoče presoditi, saj razprav ni bilo.

V gradivu za sejo te skupščine smo lahko prebrali marsikaj zanimivega, čeprav je bila večina tega že večkrat povedana ali zapisana. Kot je videti, nam brezposelnost v občini ne povzroča prevelikih težav. Lani jih je bilo skozi vse leto brezposelnih manj kot odstotek. Zato pa je toliko bolj skrb zbujajoč podatek, da se potrebe združenega dela ne skladajo z željami ljudi. Le-ti se očitno odločajo za drugačne profile poklicev. Najhuje je to pri priučenih delavcih, kjer je bilo lani ustrezno pokritih le 39,6 odstotka potreb; sledijo delavci z visoko (54,8 odstotka) in višjo

izobrazbo (56,7 odstotka). Do te razlike prihaja zlasti pri poklicih proizvodnih usmeritev. To pa povzroča, da ozdi zaposlujejo več nekvalificiranih delavcev, kot jih v resnici potrebujejo.

Prednostne naloge v letih 1986—1990

Značilno za sejo skupščine občinske zdravstvene skupnosti je bila resnost, s katero se je predvsem zbor izvajalcev, zbor uporabnikov je bil tudi tu namreč nesklepčen, lotil obravnavanih tem. Zgledno in ne po standardnem obrazcu vodena seja (v odsotnosti predsednika skupščine in njegovega namestnika jo je vodila Milena Blejč), kar je prispevalo k prijetnejšemu počutju, je vsakomur dopuščala možnost, da pove svoja stališča; le-ta so bila tudi potem upoštevana. Razlage so bile temeljite, morda celo preveč obširne za tiste, ki so gradivo skrbno prebrali že prej, a so prav gotovo koristile tistim, ki so ga preleteli bolj površno.

Tudi na tej skupščini so med drugim govorili o rebalansu proračuna zdravstvene skupnosti za letošnje leto, o svobodni menjavi dela in osnutku samoupravnega sporazuma za naslednjih pet let. Po tem osnutku naj bi bile prednostne naloge na tem področju štiri; krepiti samozaščitno dejavnost občanov in povečati njihovo odgovornost in skrb za svoje zdravje; izvajanje preventivnih in dispanzerskih metod dela pri preprečevanju odkrivanja, zdravljenju in rehabilitaciji bolnih srca in ožilja, rakastih obolenj, poškodb zunaj dela in obolenj starostnikov; zagotavljanje naj bi možnosti za zdravljenje in medicinsko nego na domu; povečati naj bi prizadevanja za razširitev neposrednih oblik svobodne menjave dela. Naši delegati pa so še predlagali, naj se med prednostne naloge uvrsti tudi zdravstveno varstvo otrok.

Center za socialno delo in dom starejših občanov delata dobro

Podoben dnevni red je bil tudi na seji skupščine socialnega skrbstva. Delegati so poslušali poročilo o delu Centra za socialno delo in Doma starejših občanov. V Centru za socialno delo, kjer dela 24 delavcev, od tega 17 strokovnih, so lani uresnili vse naloge, iz opravičljivih vzrokov pa niso pripravili informacije o zavodskem varstvu odraslih oseb. Dom starejših občanov, ki ima 202 postelje, je polno zaseden, prošnja za sprejem pa je vse več. S 1. julijem so

se oskrbnine v domovih za starejše občane povečale za 20 odstotkov, vendar se bodo do konca leta še enkrat. Delegati so pohvalili delo obeh naših izvajal-skih delovnih organizacij na tem področju in dodali, da bo treba še naprej skrbeti za to, da se bodo osebni dohodki teh delavcev izenačevali z osebnimi dohodki v gospodarstvu.

Nekaj trpkih besed na račun delovanja delegatskega sistema pa je bilo slišati tudi na tem siju; predsednica skupščine Inka Gorečan je ob obravnavi zapisnika prejšnje seje ugotovila, da v občini sklepe še izvajajo, v mestu in v republikah pa že manj. Od tam tudi ne dobijo povratnih informacij o svojih predlogih, zapisniki pa se potrjujejo šele po desetih mesecih.

D. J.

VOLITVE V DELAVSKE SVETE

Delavci Železniškega gospodarstva Ljubljana so 26. junija volili delegate za četrti delegatski mandat delavskih svetov — od temeljnih organizacij združenega dela, enovitih delovnih organizacij, delovnih organizacij s temeljnimi organizacijami združenega dela, delovnih skupnosti skupnih služb do sestavljene organizacije združenega dela in zbora interne banke — člane samoupravnega delavskega sveta interne banke in člane disciplinskih komisij samoupravnega delavskega sveta v vseh ravneh samoupravnega organiziranja slovenskih in istrskih železničarjev. Volili so delavce, za katere so že v kandidacijskem postopku menili, da so dovolj strokovno usposobljeni in da imajo zadosten obseg odgovornosti pri opravljanju svojega dela ter samoupravnih in družbenopolitičnih dolžnosti.

● PRED SEJO SKUPŠČINE SRS

Bo zaostanek za resolucijskimi cilji zmanjšan?

Vsi trije zbori skupščine SR Slovenije bodo na sejah 24. julija 1985 obravnavali poročilo izvršnega sveta skupščine SR Slovenije o uresničevanju družbenega in ekonomskega razvoja SR Slovenije v letu 1985.

Izvršni svet skupščine SR Slovenije je letos sproti seznanjal delegate skupščine z resolucijskimi gibanji v republiki, predvsem se glede uresničevanja resolucijskih nalog in usmeritev. To poročilo dopolnjuje ocene gibanj in teženj družbenoekonomskega razvoja v letu 1985, navedenih v oceni gospodarskih gibanj v prvih mesecih letos, ki so jo na

zasedanjih aprila letos obravnavali vsi trije zbori skupščine SR Slovenije.

Poročilo sestavlja dve poglavji: Globalna ocena uresničevanja resolucije v prvih letošnjih mesecih in Uresničevanje družbenega plana v letu 1985.

Opisani so doseženi rezultati v proizvodni politiki, raziskovalni dejavnosti in ekonomskih odnosih s tujino, inflacijska gibanja, kvalitativni dejavniki, program finančne konsolidacije, izgube, prizadevanja na področju zaposlovanja, osebnih dohodkov in socialne varnosti, družbenih dejavnosti ter razporejanju dohodka in oblikovanju sredstev za osebne dohodke, splošno in skupno porabo.

V prvih letošnjih mesecih v Jugoslaviji in Sloveniji niso bili doseženi rezultati, ki bi zagotavljali uresničevanje resolucijskih ciljev in nalog. Odmiki na ključnih točkah so pomembni in zahtevajo odločnejše delovanje v smereh, ki so opredeljene že z letošnjo resolucijo. Kljub temu pa izvršni svet ocenjuje, da obstajajo realne možnosti, da bodo, ob napovedanih ukrepih tekoče ekonomske politike na zvezni ravni, z zavzetostjo uresničevanjem že dogovorjenega v naslednjih mesecih presežena negativna gibanja in občutno zmanjšan zaostanek za večino resolucijskih ciljev.

Analitična podlaga za Poročilo izvršnega sveta je analiza izvajanja resolucije o uresničevanju srednjeročnega plana v letu 1984 — »majska analiza«, ki jo je pripravil zavod SR Slovenije za družbeno planiranje. Osred-

toča se predvsem na aktualne razmere, osvetljuje pa še vzroke za tendence v sedanjih družbenoekonomskih gibanjih. Opozarja tudi na pogoje za izpeljavo poglavitnih resolucijskih ciljev in podaja novo nominalno oceno za leto 1985, ki je nujna s stališča ekonomske politike v pristojnosti republike, opredeljujeta pa jo predvsem ta čas nakazani učinki obračunskega sistema ter dosežani inflacijski trendi.

»Majska analiza« je sestavljena iz 18 poglavij, v katerih so opisana gibanja na vseh področjih družbenoekonomskega razvoja, 19. poglavje pa sestavljajo tabele, grafikoni in kartografska prikaza.

Ob obravnavi polletnega poročanja o letošnjih gospodarskih gibanjih bodo delegati zbora združenega dela skupščine SR Slovenije na seji 24. julija poslušali tudi poročilo o uresničevanju aktivnosti, ki jih je leta 1984 sprejela skupščina SR Slovenije, o pospešenem izvrševanju temeljnih usmeritev za organiziranje in razvoj zunanjetrgovinske mreže in zunanjetrgovinskih kadrov doma in v tujini.

Priprava sta ga izvršni svet skupščine SR Slovenije in gospodarska zbornica Slovenije na podlagi sklepa zbora združenega dela skupščine SR Slovenije z dne 7. maja 1984, ko je obravnaval to problematiko.

Vsa tri gradiva, ki jih bodo zbori skupščine SR Slovenije obravnavali na sejah 24. julija 1985, so objavljena v Poročevalcu št. 21, 25. 6. 1985.

● V prihodnje Naša skupnost v trgovinah

Ko so delegati na zadnji seji izdajateljskega sveta Naše skupnosti obravnavali problematiko izhajanja Naše skupnosti in še zlasti raznašanja, je bil dan — in tudi sprejet — predlog, naj bi Našo skupnost v prihodnje bralci ne prejeli na domove, temveč bi jo dobivali v trgovinah, bankah in poštah. Tako bi Našo skupnost zagotovo dobili vsi, ki jo redno berejo, za nebralce pa tako ni zanimiva.

Če se nam bo uspelo o predlogu še dogovoriti z občinsko skupščino, pa s trgovinami, bankami in poštami, bomo z novim načinom distribucije Nsk v nekaterih KS začeli že letos.

● Izvršni svet o osnutku dogovora o temeljnih družbenega plana Slovenije

Vsi trije zbori skupščine SR Slovenije bodo na sejah 24. julija 1985 obravnavali tudi poročilo izvršnega sveta skupščine SR Slovenije o pripravi dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986 do 1990.

Pripravi ga je izvršni svet skupščine SR Slovenije in želi z njim seznaniti delegatske skupščine s pripravo osnutka dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986 do 1990 ter ob tem opozoriti na ključne probleme v dose-danjem postopku dogovarjanja.

Poročilo je sestavljeno iz treh poglavij:

1. Priprava dogovora o temeljnih družbenega plana

Opisano je dosedanje uresničevanje delovnega programa, ki ga je pripravil izvršni svet;

2. Ključni problemi pri pripravi osnutka dogovora

Izvršni svet skupščine SR Slovenije ocenjuje, da so ob osnutku dogovora — ko še niso prisotni vsi pogledi, problemi in predvidene aktivnosti potencialnih podpisnikov — največja razhajanja na naslednjih področjih: tehnološko prestrukturiranje slovenskega gospodarstva; gospodarska infrastruktura; energetika; prometna infrastruktura; surovinske dejavnosti; proizvodnja hrane; družbene dejavnosti; vključevanje bank v prestrukturiranje; ekološki problemi.

3. Nadaljnje usklajevanje

Izvršni svet ocenjuje, da je potrebno pospešiti pripravo planskih dokumentov temeljnih nosilcev ter zagotoviti njihovo medsebojno usklajevanje. Sestavni del aktivnosti bo tudi obravnavo osnutkov samoupravnih sporazumov o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti v republiki. Potrebno je zagotoviti skupno objavo osnutkov samoupravnih sporazumov o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti skupaj z oceno zavoda SR Slovenije za družbeno planiranje. Tako bo omogočena njihova celovita in sočasna obravnavna in usklajevanje v organizacijah združenega dela.

Izvršni svet sodi, da je treba tudi na področju samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje za ključne, z vidika družbene reprodukcije minimalne programe uresničiti z združevanjem sredstev po enotnih virih, osnovah in merilih ter hkrati že z republiškimi planskimi dokumenti predvideti ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje. V samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti pa se je potrebno dogovoriti za skupno uresničevanje tistih programov, ki so nujni pogoj za razvoj.

Poročilo o pripravi osnutka dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986 do 1990 je objavljeno v Poročevalcu št. 23 z dne 1. 7. 1985.

● SML — UPRAVA ZA INŠPEKCIJSKE SLUŽBE

Halo! 322-061

● ZASEBNI OBRITNIKI ZA PRODAJO SADJA IN ZELENJAVE

V mesecu juniju 1985 je pregledano poslovanje zasebnih obrtnikov za prodajo sadja in vrtnin na območju mesta Ljubljane.

V Ljubljani je 16 zasebnih obrtnikov za prodajo sadja in vrtnin, in sicer:

v občini Šiška 4 obrtniki,
v občini Moste-Polje 2 obrtnika,
v občini Vič-Rudnik 4 obrtniki in v občini Bežigrad 6 obrtnikov.

Namen ustanavljanja obratovalnic za prodajo sadja in vrtnin po zasebnih obrtnikih je približati potrošnikom ponudbo sadja in vrtnin tam, kjer potrošniki s tem blagom niso preskrbljeni zaradi oddaljenosti tržnic in prodajal za prodajo tega blaga. Skupščine občine ne upoštevajo tega načela. V eni občini so trije zasebni obrtniki za prodajo sadja in vrtnin. Pri teh lokacijah niso upoštevane krajevne potrebe, saj so v neposredni bližini tudi družbene prodajalne, ki nudijo sveže sadje in vrtnine. Trgovske organizacije združenega dela se pogosto pritožujejo, da so zasebni obrtniki za prodajo sadja in vrtnin zanje ne- lojalna konkurenca, saj je vzdrževanje prostorov v klasičnih in specializiranih prodajalnah neprimerno dražje od vzdrževanja premičnih objektov — kioskov. Ugotovljena je neustrezna povezanost med krajevnimi skupnostmi, sveti potrošnikov in občinskimi upravnimi organi pri izdaji dovoljenj za prodajo sadja in vrtnin v obratovalnicah zasebnih obrtnikov.

Zasebni obrtniki izsiljujejo take lokacije za obratovalnice za prodajo sadja in vrtnin, ki so komercialno najugodnejše, zato se odločajo za postavitev obratovalnic v večjih potrošniških centrih, premo pa v oddaljenih naseljih, kjer je ponudba sadja in vrtnin nezadovoljiva.

Predlagamo, da se na področju mesta Ljubljane določijo dolgoročnejsše smernice za oskrbo s sa-

djem in vrtninami v skladu s potrebami potrošnikov in v skladu z urbano politiko mesta.

Pri pregledu posameznih prodajal za prodajo sadja in vrtnin smo ugotovili:

Zasebni obrtniki imajo potrošnikom prilagojen obratovalni čas. Poslujejo v zgodnejših jutranjih urah do poznih popoldanskih ur ter ob sobotah in praznikih in celo ob nedeljah, kar je za potrošnike zelo ugodno.

Kakovost sadja in vrtnin je v zasebnih obratovalnicah ustrezno in bistveno boljša od blaga te vrste, ki ga ponujajo družbene prodajalne. Cene so zlasti ob upoštevanju kakovosti ugodnejše od cen v družbenih prodajalnah. Cene so označene na prodajnih mestih. Zasebni obrtniki si prizadevajo za boljše kakovost in ceneno blago iz konkurenčnih razlogov, saj so primorani konkurirati si med seboj in med družbenimi prodajalnami.

Poseben problem je prostor oziroma postavitev zasebnih obratovalnic na tržnicah (Moste, Bežigrad, Vič), kjer naj bi imeli svoj prostor zasebni kmetijski proizvajalci in organizacije združenega dela, ki so odgovorne za oskrbo mesta s sadjem in vrtninami. Na tržnicah ni nobene potrebe po ustanavljanju zasebnih obratovalnic za prodajo sadja in vrtnin.

Da bi se trgovske organizacije združenega dela bolj približale potrošnikom s kakovostnim sadjem in vrtninami, predlagamo:

1. trgovine družbenega sektorja naj bi imele pred svojimi poslovnimi prostori stojnice za prodajo sadja in vrtnin;
2. poslovni čas naj bi prilagodili potrebam potrošnikov;
3. bistveno naj bi izboljšali izbiro in kakovost tega blaga;
4. več prostora naj bi bilo (na tržnicah in zunaj njih) za prodajo sadja in vrtnin proizvajalnim organizacijam in
5. izdelati velja načrt za ustanavljanje zasebnih obratovalnic.

O prometni dejavnosti in varstvu okolja

(nadaljevanje s 1. strani)

nov fužinski most. Na vprašanje Saturnusa, kdaj bo odpravljen hrup, ki ga povzroča Toplarna, pa je bilo z odgovorom po-

ženo že kar na seji; to se bo zgodilo takrat, ko bodo nasploh reševali problem onesnaženosti zraka zaradi Toplarne. Zato je potrebno veliko denarja, katerega za zdaj še ni.

Za razliko od prejšnjih sej zborov tokrat na seji zbora krajevnih skupnosti ni bilo nikakršnih razprav; v zvezi s prometom se ni oglasil noben delegat, pri varstvu okolja pa so delegati po-

stavili nekatera vprašanja, vendar ni šlo za dopolnitev gradiva ali pripombe nanj, marveč le za informacijo o nekaterih nejasnostih.

DARJA JUVAN